

VERSLAG

van de jury voor de Prijs De Schaepdryver-Caenepeel 2015*

Voor de Prijs De Schaepdryver-Caenepeel 2015 voor ontwikkelingswerk op het gebied van de gezondheidszorg, zijn vijf kandidaturen ingediend, met name van:

- Filip MEHEUS (University of Cape Town, School of Public Health & Family Medicine, Health Economic Unit), met een werk, getiteld: “The economic analysis of visceral leishmaniasis control”.
- Geertrui SERNEELS (Universitair Ziekenhuis Brussel en Solentra), met een werk, getiteld: “Psychiatry Assisting the Cultural diverse Community in creating healing Ties: An intervention methodology supporting the mental health of children with a migrant background”.
- Roosmarijn VERSTRAETEN (Instituut voor Tropische Geneeskunde, Departement Volksgezondheid), met een werk, getiteld: “Development of a school-based health promotion intervention in Ecuadorian adolescents and its cluster randomised-controlled evaluation design”.
- Erika Vlieghe (Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Department of Tropical Diseases), met een werk, getiteld: “The microbiological spectrum of invasive bacterial infections in Cambodian adults and implications for standard treatment guidelines”.
- Amber WERBROUCK en Yana HERREMANS (Algemeen Ziekenhuis Alma, Campus Sijsele, Dienst Geriatrie), met een werk, getiteld: “Does location matter? Comparing recovery after stroke in the United Kingdom and South Africa: an explorative observational study”.

Op 26 september 2015 werden Guy De Backer, Geert Molenberghs, Bernard Sabbe, Pierre Van Damme en Jozef Vercruyse namens de KAGB als leden van de jury verkozen. De Koninklijke Academie voor Overzeese Wetenschappen wees Philippe Goyens aan als lid van de jury. Tine Huysse (Katholieke Universiteit Leuven en Museum voor Midden-Afrika) werd als waarnemer voor de Jonge Academie aangeduid om de werkzaamheden van de jury bijwonen. Pierre Van Damme trok zich terug, omdat hij een belangenconflict ontwaarde wegens betrokkenheid bij één van de ingediende dossiers. De jury beraadslaagde op 5 december 2015. Guy De Backer (voorzitter), Geert Molenberghs (secretaris), Bernard Sabbe en Philippe Goyens (KAOW) waren aanwezig. Jozef Vercruyse en Tine Huysse waren verontschuldigd, doch hadden voorafgaand aan de vergadering schriftelijke commentaar aan de voorzitter overgemaakt.

Ontvankelijkheid van de kandidaturen

De jury oordeelt dat alle vijf ingediende werken formeel ontvankelijk zijn.

Samenvatting en beoordeling van de ingediende ontvankelijke werken

De algemene doelstelling van het proefschrift van Filip Meheus over “The economic analysis of visceral leishmaniasis control” is beter inzicht verwerven in de gezondheidseconomische aspecten van viscerale leishmaniose (VL), bijdragen tot een meer rationele besluitvorming rond diagnose, behandeling en bestrijding, alsook het onderbouwen voor bijkomende (financiële) middelen voor VL-onderzoek en -bestrijding op het Indische subcontinent en in Oost-Afrika. Filip Meheus onderzoekt de ziektelast, de kosten van de ziekte, en de kosten en kosten-effectiviteit van alternatieve behandelingen van VL met een focus op combinatietherapieën.

De inzending van Geertrui Serneels en de vzw Solentra handelt over Psychiatry Assisting the Cultural diverse Community in creating healing Ties (PACCT). PACCT is specifiek ontwikkeld om een betere toegang tot en een hogere efficiëntie van de geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en hun gezinnen met een migrantenachtergrond te bieden. Er wordt stilgestaan bij hoe de methode is ingebed in de bestaande literatuur en er worden voorbeelden gegeven van hoe PACCT in de praktijk wordt geïmplementeerd. De psychische hulpverlening toegankelijker maken voor de doelgroep bevordert niet alleen hun welzijn en functioneren, maar tevens hun ontwikkelingskansen.

De inzending van Roosmarijn Verstraeten over “Development of a school-based health promotion intervention in Ecuadorian adolescents and its cluster randomised-controlled evaluation design” wil inzicht geven in de verschillende niveaus van de systematische en stapsgewijze planning van een preventieve gezondheids promotie interventie in scholen, van haar ontwikkeling tot de implementatie in het beleidsplan. De voorgestelde interventie

* Het verslag werd door de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België bij geheime stemming goedgekeurd ter vergadering van 30 januari 2016.

geldt als *case studie*, welke gericht is op het bevorderen van een gezonde voeding en een actieve levensstijl bij adolescenten (11 tot 15 jaar oud) in Ecuador, waar, zoals in vele ontwikkelingslanden, gedreven door economische en sociale veranderingen, obesitas en chronische ziekten de laatste jaren zeer snel zijn toegenomen.

Het proefschrift van Erika Vlieghe over “The microbiological spectrum of invasive bacterial infections in Cambodian adults and implications for standard treatment guidelines” handelt over de bloedkweekstudie, in 2007 opgezet door het Instituut voor Tropische Geneeskunde te Antwerpen en het Sihanouk Hospital Centre of HOPE om achtergrondkennis te verwerven over de meest voorkomende bacteriën die invasieve bacteriële infecties veroorzaken, zodat artsen het meest geschikte antibioticum voor hun patiënt kunnen selecteren, in het licht van het feit dat deze infecties moeilijker te behandelen zijn omwille van de opmars van antibioticaresistentie. In de studie wordt uitvoerig gehandeld over de meest voorkomende bacteriën, waarvan vele resistent bleken voor verschillende vaak gebruikte antibiotica. In de studie worden meerdere maatregelen voorgesteld om de situatie te verbeteren.

In de gezamenlijke inzending van Amber Werbrouck en Yana Herremans over “Does location matter? Comparing recovery after stroke in the United Kingdom and South Africa: an explorative observational study” werd het herstel tijdens de eerste zes maanden na een cerebrovasculair accident (CVA) binnen een revalidatiesetting onderzocht. De studie is gebaseerd op data van twee vroegere studies, respectievelijk uitgevoerd in het Verenigd Koninkrijk en in Zuid-Afrika. De centra werden gekozen op basis van een zo vergelijkbaar mogelijk aanbod van therapie, zodat locatie de belangrijkste overblijvende variabele was. Volgens de resultaten kan de hypothese dat motorisch en functioneel herstel het meest verbetert in geïndustrialiseerde landen deels bevestigd worden: er was een beter grofmotorisch en functioneel herstel tussen opname en ontslag in het Verenigd Koninkrijk ten opzichte van Zuid-Afrika. Vooral voor de associatie tussen levenskwaliteit en motorisch of functioneel herstel bleek de locatie van belang.

Motivering van het juryvoorstel

Rekening houdend met de ontvangen commentaren en na beraadslaging besluiten de juryleden de inzendingen van G. Serneels, enerzijds, en van A. Werbrouck en Y. Herremans, anderzijds, niet te rangschikken.

De andere drie inzendingen zijn duidelijk gebaseerd op een veel sterker wetenschappelijk dossier.

De jury vindt het werk van G. Serneels bijzonder relevant en zeer pertinent. Deze relevantie is echter gestoeld op migratie naar het Noorden, eerder dan op het Zuiden. Daarom staat het minder centraal binnen de doelstelling van de prijs. Ondanks het feit dat het project potentieel heeft, zijn de impact noch de duurzaamheid ervan op dit ogenblik duidelijk.

Het werk van A. Werbrouck en Y. Herremans is degelijk, maar desondanks vrij standaard. Zoals eerder aangehaald, is het niet gestoeld op sterke wetenschappelijke dossiers. De vertaling naar de praktijk en de mogelijke impact op de praktijk komen onvoldoende uit de verf.

Na beraadslaging besluit de jury de werken van E. Vlieghe en R. Verstraeten ex aequo tweede te rangschikken.

Het werk van E. Vlieghe betreft de studie van bloedbaaninfecties in een volwassen Cambodische populatie. Deze infecties worden veroorzaakt door zeer moeilijk te bestrijden bacteriën, o.m. door overconsumptie van antibiotica en de slechte regulering ervan, en leiden tot hoge mortaliteit. Het werk is degelijk en internationaal, al is het een eerder klassieke studie. Het werk is relevant en de onderzoekster geniet internationale erkenning. De studie kan potentieel bijdragen aan het nemen van maatregelen om dergelijke infecties te voorkomen.

Het werk van R. Verstraeten richt zich op de in opmars zijnde beschavingsziekten, o.m. ten gevolge van ongezonde en te rijke voeding en gebrek aan beweging, in ontwikkelingslanden, i.c. Ecuador. Het werk is gebaseerd op een sterk CV en de onderzoekster is internationaal erkend. Het onderzoek wordt aangevuld met voorstellen voor de praktische implementatie ervan. Er zijn reeds enkele stappen genomen in dit verband, doch meer implementatiewerk is nodig.

De jury rangschikt het werk van Filip Meheus op de eerste plaats.

Het werk “The economic analysis of visceral leishmaniasis control” is algemeen relevant. De jury apprecieert in het bijzonder het feit dat het hier om een miskend ziekteprobleem gaat bij de armste families. Het werk geeft ook

KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË

Paleis der Academiën

Hertogsstraat 1 – B-1000 Brussel

Tel. +32-2-5502300

E-mail academieneeskunde@vlaanderen.be – Web www.academiegeneeskunde.be

aan dat deze ziekte een probleem vormt voor de economische ontwikkeling van landelijke gebieden in India. De kandidaat heeft een sterk wetenschappelijk dossier. Op het vlak van implementatie en impact draagt het onderzoek bij aan de rationele besluitvorming rond diagnose, behandeling en bestrijding van de ziekte. Naast relevantie voor India, wordt ook het belang voor Oost-Afrika op overtuigende wijze aangetoond.

De verslaggever,
Geert MOLENBERGHS.